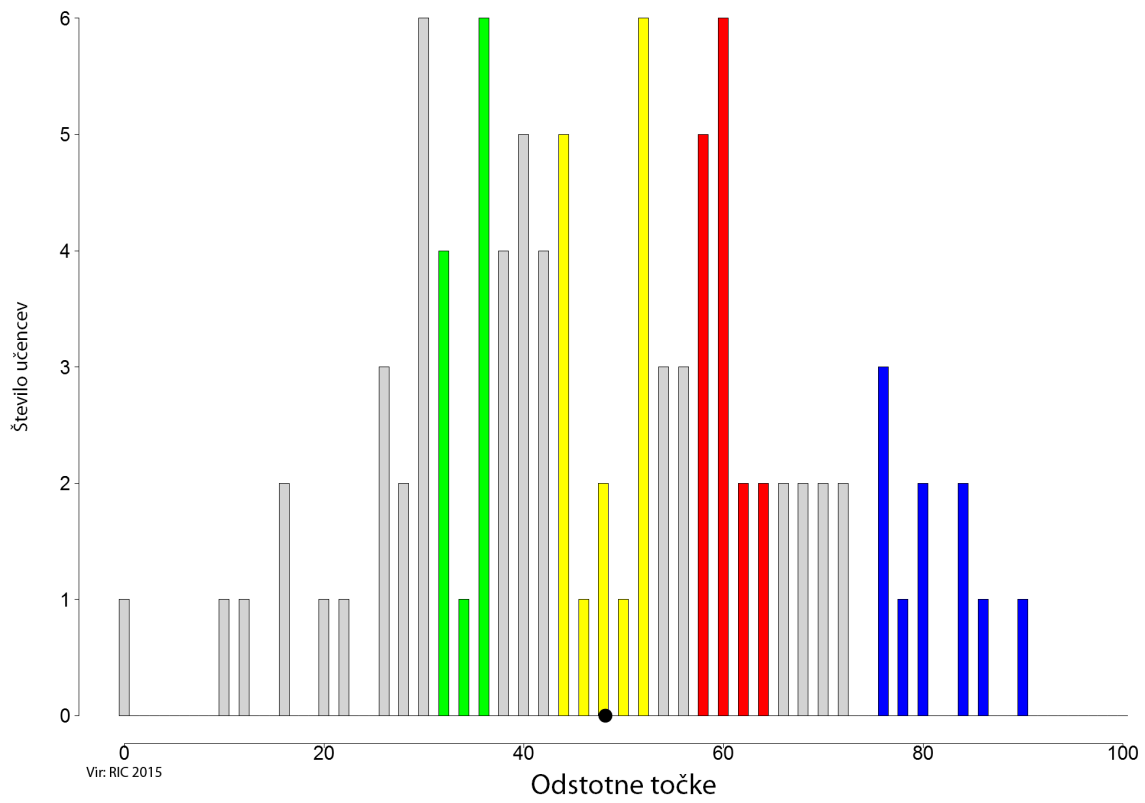

Predmetna komisija za nižji izobrazbeni standard

Matematika

Opisi dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju

Slika: Porazdelitev točk pri matematiki (NIS), 9. razred

ZELENO OBMOČJE

V zeleno območje sodijo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo *četrtine dosežkov*.

Vsebine: Po snovni pokritosti prevladujejo v zelenem območju naloge aritmetike (6 postavk – 12 %), dve postavki (4 %) pa sta s področja branja in uporabe podatkov.

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (2 in 5 – skupaj 4 postavke) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (poznavanje in razumevanje) in pri eni nalogi (7 – skupaj 4 postavke) na II. taksonomski stopnji (izvajanje rutinskih postopkov).

Tipi nalog: Postavke smo preverjali z nalogami kratkih odgovorov, dopolnjevanja in razvrščanja.

Učenci:

- primerjajo števila med seboj, določijo velikostne odnose (nalogi 2.2 in 2.4);
- razberejo in interpretirajo podatke iz preprostih računalniških preglednic – uredijo izdelke po vrsti, glede na izkupiček (naloga 5.1);
- razberejo in interpretirajo podatke iz preprostih računalniških preglednic – ugotovijo, katera dva izdelka sta se najbolj prodajala (naloga 5.3);
- uporabljajo pojme: vsota, razlika; večkratnik, faktor, zmnožek ali produkt; deljenec, delitelj, količnik – uporabijo ustrezno računsko operacijo glede na besedilo (vsota, razlika) (nalogi 7.1 in 7.3);
- seštevajo in odštevajo pisno brez prehoda in z njim do milijona (naloga 7.2 in 7.4).

Učenci imajo osnovne predstave o naravnih številih in o ulomkih. Prebrati znajo preproste podatke iz grafičnih ali tabelarnih prikazov. Učenci uspešno izvajajo tudi rutinske postopke pisnega seštevanja in odštevanja v številskem obsegu do milijona.

Primer: naloga 7

RUMENO OBMOČJE

V rumeno območje sodijo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo *med polovicama dosežkov*.

Vsebine: Po snovni pokritosti prevladujejo v rumenem območju naloge aritmetike (5 postavk – 10 %), dve postavki (4 %) pa sta s področja branja in uporabe podatkov.

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (1 in 5 – skupaj 3 postavke) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (poznavanje in razumevanje) in pri eni nalogi (6 – skupaj 2 postavki) na II. taksonomski stopnji (izvajanje rutinskih postopkov).

Tipi nalog: Pri vseh nalogah je bil uporabljen tip kratkega odgovora.

Učenci:

- uredijo zaporedje in nadaljujejo dano zaporedje (nalogi 1.1 in 1.3);
- razberejo in interpretirajo podatke iz preprostih računalniških preglednic – iz preglednice razberejo, kateri izdelek je najcenejši (naloga 5.2);
- množijo z eno-, dvo- ali trimestnim množiteljem – z dvomestnim množiteljem (naloga 6.1);
- pisno delijo z enomestnim deliteljem brez ostanka in z njim ter napravijo preizkus (naloga 6.2);
- rešujejo besedilne naloge – nakažejo pravilno pot reševanja (naloga 11.1);
- razberejo podatke iz diagramov in jih interpretirajo (naloga 12.1).

Učenci med več naravnimi števili izberejo ustrezno glede na podan kriterij. Z naravnimi števili tudi pisno množijo z dvomestnim množiteljem in delijo z enomestnim deliteljem ter znajo prebrati nekoliko zahtevnejše podatke iz grafičnih prikazov.

Primer: naloga 1

Opomba: V rumeno območje sta se uvrstili postavki a) in c). Postavka b) sodi v območje nad modrim.

RDEČE OBMOČJE

V rdeče območje sodijo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo tretje četrtine dosežkov.

Vsebine: Poleg nalog aritmetike (7 postavki – 14 %) zajema rdeče območje tudi nalogo geometrije (3 postavke – 6 %) ter eno postavko (2 %) s področja branja in uporabe podatkov.

Taksonomske stopnje: Pri štirih nalogah (9, 10, 11 in 12 – skupaj 6 postavk) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (izvajanje rutinskih postopkov), pri dveh nalogah (13 in 15 – skupaj 4 postavke) na III. taksonomski stopnji (uporaba kompleksnih postopkov) in pri eni nalogi (16 – 1 postavka) na IV. taksonomski stopnji (reševanje in raziskovanje problemov).

Tipi nalog: Postavke smo preverjali z nalogami kratkega odgovora in s slikovnim tipom naloge.

Učenci:

- prepoznajo, poimenujejo in označijo poznane geometrijske like – označijo skico trikotnika (naloga 9.1), narišejo trikotnik (naloga 9.2) in označijo narisani trikotnik (naloga 9.3);
- rešujejo besedilne naloge – pravilno nakažejo pot reševanja (naloga 10.1) in uspešno izračunajo nastavljen nalogi ter zapišejo odgovor (nalogi 11.2 in 16.5);
- razberejo in interpretirajo podatke iz preprostih računalniških preglednic – s pomočjo razbranega podatka in računske operacije odštevanja pridejo do odgovora (naloga 12.2);
- izračunajo vrednost preprostega številskega izraza z oklepaji – upoštevajo oklepaje (naloga 13.1), upoštevajo zaporedje računskih operacij (nalogi 13.2 in 13.4);
- rešujejo enačbo z eno neznanico (naloga 15.1).

Učenci so zanesljivi pri rutinskih postopkih, že izkazujejo uporabo kompleksnih postopkov z naravnimi števili. Uspešni so pri risanju geometrijskih likov.

Primer: naloga 9

MODRO OBMOČJE

V modro območje sodijo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo zgornje desetine dosežkov.

Vsebine: Vsebinsko zajema modro območje 5 nalog s področja aritmetike (10 postavk – 20 %) in eno nalogo s področja geometrije (1 postavka – 2 %).

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (4 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (poznavanje in razumevanje), pri dveh nalogah (6 in 8 – skupaj 2 postavki) na II. taksonomski stopnji (izvajanje rutinskih postopkov), pri dveh nalogah (13 in 14 – skupaj 4 postavke) na III. taksonomski stopnji (uporaba kompleksnih postopkov) in pri eni nalogi (16 – skupaj 4 postavke) na IV. taksonomski stopnji (reševanje in raziskovanje problemov).

Tipi nalog: Vse postavke smo preverjali z nalogami kratkega odgovora.

Učenci:

- pokažejo in razlikujejo pojme: mejna ploskev, rob, oglišče – na sliki poimenujejo označeno oglišče pri kvadru (naloga 4.2);
- delijo z dvomestnimi naravnimi števili (maksimalen program) (naloga 6.3);
- množijo decimalno število z decimalnim številom – pravilno zmnožijo (naloga 8.1);
- izračunajo vrednost številskega izraza (nalogi 13.3 in 13.5);
- rešujejo besedilne naloge – nakažejo pot reševanja I. stopnje (nalogi 14.2 in 16.1), II. stopnje (nalogi 14.3 in 16.2) in III. stopnje (naloga 16.3) ter nalogo pravilno izračunajo (naloga 16.4).

Učenci izkazujejo nekaj teoretičnega znanja geometrijskih pojmov. Izkazujejo napredujočo uporabo preprostih rutinskih postopkov deljenja, kompleksnih postopkov seštevanja in odštevanja z naravnimi števili. Uspešno rešujejo besedilne naloge z naravnimi števili, z uporabo znanih strategij reševanja.

Primer: naloga 16

V to območje sodijo naloge, ki jih tudi učenci z najvišjimi dosežki niso rešili s 65-odstotno uspešnostjo.

Vsebine: Naloge so s področja aritmetike (9 postavk – 16 %), merjenja (3 postavke – 8 %) in geometrije (1 postavke 2 %).

Taksonomske stopnje: Pri štirih nalogah (1, 2, 3 in 4 – skupaj 7 postavk) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (poznavanje in razumevanje), pri dveh nalogah (8 in 10 – skupaj 4 postavke) na II. taksonomski stopnji (izvajanje rutinskih postopkov) ter pri eni nalogi (14 – skupaj 2 postavki) na III. taksonomski stopnji (uporaba kompleksnih postopkov).

Tipi nalog: Pri večini nalog so učenci zapisali kratek odgovor, pri eni pa je bil uporabljen tip dopolnjevanja.

Učenci so neuspešni pri:

- urejanju zaporedij in nadaljevanju danih zaporedij – ne poznajo dejanske vrednosti negativnih števil (naloga 1.2);
- primerjanju števil med seboj, določanju velikostnih odnosov – niso uspešni pri primerjanju dveh negativnih števil (naloga 2.1) in pri primerjanju dveh decimalnih števil (naloga 2.3);
- naštevanju merskih enot za dolžino, maso, čas, prostornino in površino – ne vedo, kaj merimo s podano mersko enoto stoletje (naloga 3.1), kilometer (naloga 3.2) in kaj s kvadratnim metrom (naloga 3.3);
- kazanju in razlikovanju pojmov: mejna ploskev, rob, oglišče – na sliki ne poimenujejo označenega pojma rob pri kvadru (naloga 4.1);
- množenju decimalnega števila z decimalnim številom – nepravilno postavijo decimalno vejico (naloga 8.2);
- seštevanju in odštevanju ulomkov z enakim ali različnim imenovalcem – ne razširijo ulomka na skupni imenovalec (naloga 8.3) in napačno seštejejo (naloga 8.4);
- reševanju besedilnih nalog – izračunajo napačno vrednost (nalogi 10.2 in 14.4);
- pretvarjanju večjih enot v manjše in obrnjeno (naloga 14.1).

Učenci neuspešno samostojno seštevajo ulomke z različnim imenovalcem. Neuspešni so pri urejanju zaporedij in določanju velikostnih odnosov in računanju z negativnimi in decimalnimi števili. Negotovi so pri pretvarjanju merskih enot, konkretnih merskih enot ne povežejo s pojmi čas, dolžina, površina. Na sliki ne prepoznajo pojma rob.

Primer: **naloga 3**

Preglednica: Specifikacijska tabela, matematika (NIS), 9. razred

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
1.a	1.1	1	Aritmetika	Uredi zaporedje in nadaljevati dano zaporedje.	M	I	rumeno
1.b	1.2	1	Aritmetika	Uredi zaporedje in nadaljevati dano zaporedje.	M	I	nad modrim
1.c	1.3	1	Aritmetika	Uredi zaporedje in nadaljevati dano zaporedje.	M	I	rumeno
2.a	2.1	1	Aritmetika	Primerja števila med seboj, določi velikostne odnose.		I	nad modrim
2.b	2.2	1	Aritmetika	Primerja števila med seboj, določi velikostne odnose.		I	zeleno
2.c	2.3	1	Aritmetika	Primerja števila med seboj, določi velikostne odnose.		I	nad modrim
2.d	2.4	1	Aritmetika	Primerja števila med seboj, določi velikostne odnose.		I	zeleno
3.a	3.1	1	Merjenje	Našteje merske enote za dolžino, maso, čas, prostornino in površino.	M	I	nad modrim
3.b	3.2	1	Merjenje	Našteje merske enote za dolžino, maso, čas, prostornino in površino.	M	I	nad modrim
3.c	3.3	1	Merjenje	Našteje merske enote za dolžino, maso, čas, prostornino in površino.	M	I	nad modrim
4	4.1	1	Geometrija	Pokaže in razlikuje pojme: mejna ploskev, rob, oglišče.	T	I	nad modrim
	4.2	1	Geometrija	Pokaže in razlikuje pojme: mejna ploskev, rob, oglišče.	T	I	modro
5.a	5.1	1	Podatki	Razbere in interpretira podatke iz preprostih računalniških preglednic.	T	I	zeleno
5.b	5.2	1	Podatki	Razbere in interpretira podatke iz preprostih računalniških preglednic.	T	I	rumeno
5.c	5.3	1	Podatki	Razbere in interpretira podatke iz preprostih računalniških preglednic.	T	I	zeleno
6.a	6.1	1	Aritmetika	Množi z eno-, dvo- ali trimestnim množiteljem.		II	rumeno
6.b	6.2	1	Aritmetika	Pisno deli z enomestnim deliteljem brez ostanka in z njim ter napravi preizkus.		II	rumeno
6.c	6.3	1	Aritmetika	Deli z dvomestnimi naravnimi števili (max. program).	T	II	modro
7.a	7.1	1	Aritmetika	Uporablja pojme: vsota, razlika; večkratnik, faktor, zmnožek ali produkt; deljenec, delitelj, količnik.	M	II	zeleno
	7.2	1	Aritmetika	Sešteva in odšteva pisno brez prehoda in z njim do milijona.	M	II	zeleno
7.b	7.3	1	Aritmetika	Uporablja pojme: vsota, razlika; večkratnik, faktor, zmnožek ali produkt; deljenec, delitelj, količnik.	M	II	zeleno
	7.4	1	Aritmetika	Sešteva in odšteva pisno brez prehoda in z njim do milijona.	M	II	zeleno
8.a	8.1	1	Aritmetika	Množi decimalno število z decimalnim številom.	T	II	modro
	8.2	1	Aritmetika	Množi decimalno število z decimalnim številom.	T	II	nad modrim
8.b	8.3	1	Aritmetika	Sešteva in odšteva ulomke z enakim ali različnim imenovalcem.	T	II	nad modrim
	8.4	1	Aritmetika	Sešteva in odšteva ulomke z enakim ali različnim imenovalcem.	T	II	nad modrim
9.	9.1	1	Geometrija	Prepozna, poimenuje in označi poznane geometrijske like.	T	II	rdeče
	9.2	1	Geometrija	Prepozna, poimenuje in označi poznane geometrijske like.	T	II	rdeče
	9.3	1	Geometrija	Prepozna, poimenuje in označi poznane geometrijske like.	T	II	rdeče

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
10.	10.1	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	M	II	rdeče
	10.2	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	M	II	nad modrim
11.	11.1	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	M	II	rumeno
	11.2	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	M	II	rdeče
12.a	12.1	1	Podatki	Razbere podatke iz diagramov in jih interpretira.	T	II	rumeno
12.b	12.2	1	Podatki	Razbere podatke iz diagramov in jih interpretira.	T	II	rdeče
13.a	13.1	1	Aritmetika	Izračuna vrednost preprostega številskega izraza z oklepaji.	T	III	rdeče
	13.2	1	Aritmetika	Izračuna vrednost preprostega številskega izraza z oklepaji.	T	III	rdeče
	13.3	1	Aritmetika	Izračuna vrednost številskega izraza.	T	III	modro
13.b	13.4	1	Aritmetika	Izračuna vrednost številskega izraza.	T	III	rdeče
	13.5	1	Aritmetika	Izračuna vrednost številskega izraza.	T	III	modro
14.	14.1	1	Merjenje	Pretvarja večje enote v manjše in nasprotno.	T	III	nad modrim
	14.2	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	III	modro
	14.3	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	III	modro
	14.4	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	III	nad modrim
15.	15.1	1	Aritmetika	Rešuje enačbo z eno neznanko.	T	III	rdeče
16.a	16.1	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	IV	modro
	16.2	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	IV	modro
	16.3	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	IV	modro
	16.4	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	IV	modro
16.b	16.5	1	Aritmetika	Rešuje besedilne naloge.	T	IV	rdeče

LEGENDA:

Naloga: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje.

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge.

Vsebina: zapisana vsebina, ki jo preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Učnem načrtu*.

Cilj: zapisan cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Učnem načrtu*.

Standard znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, T – temeljni; povzeto po *Učnem načrtu*.

Taksonomska stopnja (po Gagneju): zapisana taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev, II. – izvajanje rutinskih postopkov, III. – uporaba kompleksnih postopkov, IV. – reševanje in raziskovanje problemov.

Območje: zapisno območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Opisih dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju v prilagojenem izobraževalnem programu z NIS-om*.

1. Katero od števil v posamezni vrstici je najmanjše?
Napiši ga na črto.

a) 57 853, 58 357, 58 573, 57 583, 57 358

_____

b) -203, -26, 203, -204, 150

_____

c) $\frac{9}{5}$, $\frac{2}{5}$, $\frac{5}{5}$, $\frac{7}{5}$, $\frac{4}{5}$

_____

(3 točke)

2. Števili primerjaj po velikosti. V okvirček vpiši znak <, > ali = tako, da bo zapis pravilen.

a) -23 -12

b) 23 -12

c) 0,05 0,5

d) $\frac{3}{7}$ $\frac{5}{7}$

(4 točke)

3. Kaj merimo z naštetimi merskimi enotami?
Odgovore napiši na črte.

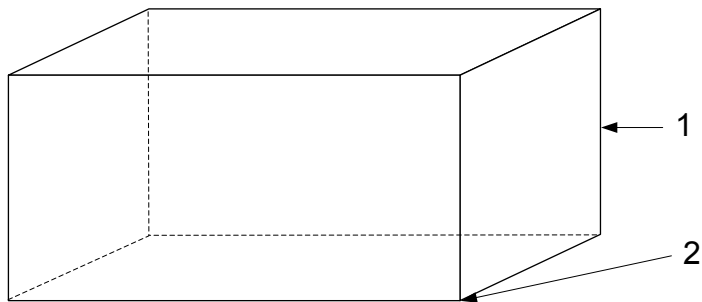
a) stoletje _____

b) kilometer _____

c) kvadratni meter _____

(3 točke)

4. Na sliki je kvader. Poimenuj označena dela kvadra tako, da na črto k številki napišeš ustrežni pojem.

1 _____

2 _____

(2 točki)

5. Učenci so na novoletnem sejmu prodajali svoje izdelke. Podatki o izdelkih so prikazani v preglednici.

Izdelek	Voščilnica	Sveča	Venček	Okrasek	Veržica
Cena	1 €	3 €	5 €	0,5 €	4 €
Število prodanih izdelkov	250	45	23	344	18
Izkupiček	250 €	135 €	115 €	172 €	72 €

- a) Uredi izdelke glede na izkupiček. Njihova imena vpiši v preglednico. Začni z izdelkom, ki je prinesel največji izkupiček.

	1	2	3	4	5
Izdelek					

- b) Kateri izdelek je bil najcenejši?
Odgovor napiši na črto.

_____

- c) Katera dva izdelka sta se najbolje prodajala?
Odgovor napiši na črto.

_____

(3 točke)

6. Izračunaj.

a) $345 \cdot 56 =$

b) $3138 : 6 =$

c) $504 : 12 =$

(3 točke)

7. a) Izračunaj vsoto števil 167 640 in 600.

b) Izračunaj razliko števil 31 002 in 4 000.

(4 točke)

8. Izračunaj.

a) $3,24 \cdot 2,8 =$

b) $\frac{1}{3} + \frac{3}{4} =$

(4 točke)

9. Za trikotnik so dani naslednji podatki:

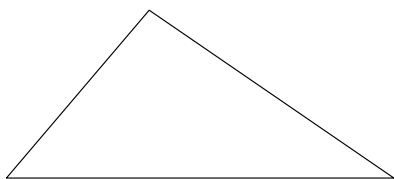
$$a = 5 \text{ cm}$$

$$b = 4 \text{ cm}$$

$$c = 6 \text{ cm}$$

Označi narisano skico. Nato z geometrijskim orodjem nariši trikotnik in ga označi.

Skica:

Slika:

(3 točke)

10. V skladišču športne opreme je 125 zabojev. V vsakem zaboju je 216 žogic za namizni tenis. Koliko žogic je v skladišču?

Reševanje:

Odgovor: _____

(2 točki)

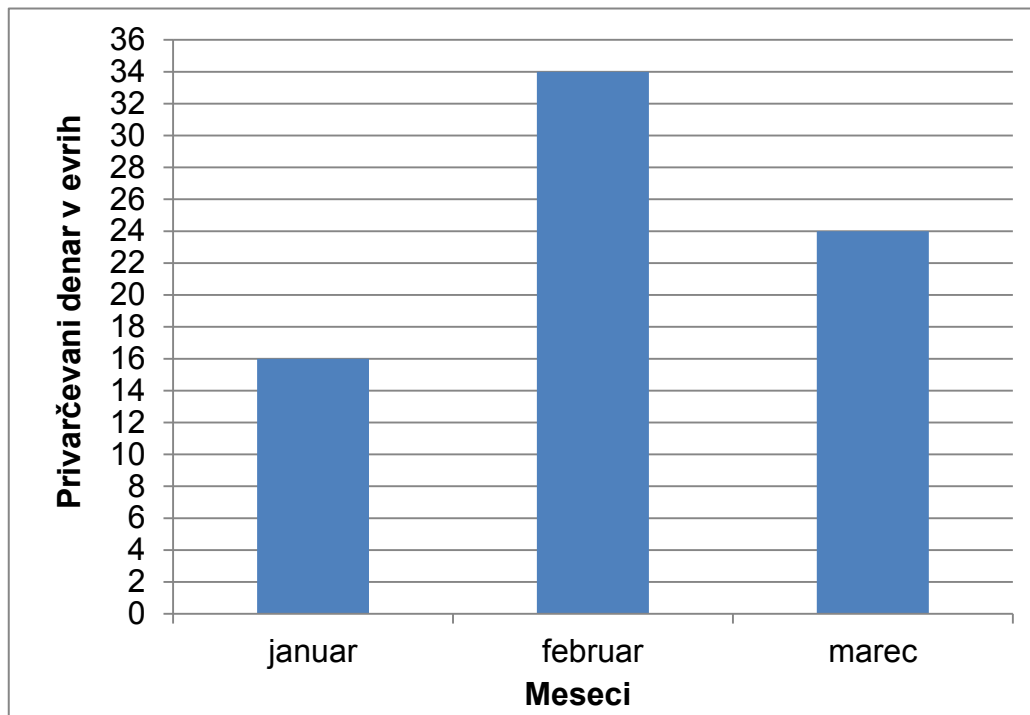
11. V drevesnici so imeli 336 sadik. Vse sadike so prodali 6 kupcem. Vsi kupci so kupili enako število sadik. Koliko sadik je dobil posamezni kupec?

Reševanje:

Odgovor: _____

(2 točki)

12. Iva varčuje v banki. Vsak mesec položi nekaj denarja na svoj račun, kakor prikazuje diagram.

- a) Koliko evrov je privarčevala Iva v treh mesecih?
Odgovor napiši na črto.

Odgovor: _____

- b) Koliko ji še manjka do 150 evrov?
Odgovor napiši na črto.

Odgovor: _____

(2 točki)

13. Izračunaj.

a) $225 - 34 \cdot 4 + (12 - 4) \cdot 3 =$

b) $45 + 16 : 4 - 8 \cdot 5 =$

(5 točk)

14. Jani je v trgovini kupil 250 g ajvarja, 25 dag salame in 1 kg kruha.
Koliko g mu še manjka, da bo domov nesel 5 kg?
Reševanje:

Odgovor: _____

(4 točke)

15. Obkroži črko pred pravilno rešitvijo enačbe.

$$6 + x = 81 : 9$$

A $x = 4$

B $x = 5$

C $x = 3$

D $x = 6$

(1 točka)

16. Motorist je prvi dan prevozil 49 km, drugi dan 16 km več kakor prvi dan, tretji dan pa 25 km manj kakor drugi dan.

a) Koliko km je prevozil v treh dneh?

Reševanje:

Odgovor: _____

b) Motorist se je odločil, da bo v treh dneh prišel v kraj, ki je od začetka poti oddaljen 160 km. Ali mu je uspelo?

Odgovor: _____

(5 točk)